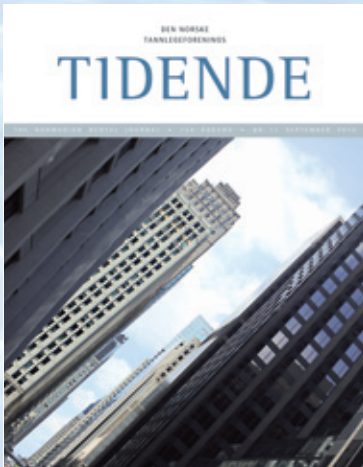

Saken som ikke ville falle til ro

Cityscape, Chicago. Foto: Kristin Aksnes.
Design: Mike Mills.

Ansvarlig redaktør:
Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:
Nils Roar Gjerdet
Jørn Arne Fridrich-Aas

Redaksjonssjef:
Kristin Aksnes

Redaksjonskomité:
Jon E. Dahl
Anders Godberg
Malin Jonsson

ABONNEMENT

Abonnementpris for ikke-medlemmer
og andre abonnenter kr 1575,-
Bestilles i NTFs sekretariat.

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,
Tlf. 22 54 74 30.

E-post: eirik.andreassen@tannlegeforeningen.no

TELEFON OG ADRESSE

Frederik Stangs gate 20,
postboks 3063 Elisenberg, 0207 Oslo
Tlf. 22 54 74 00, faks 22 55 11 09

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no

http://www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening,
www.tannlegeforeningen.no

E-post: tannlegeforeningen@
tannlegeforeningen.no

ISSN 0029-2303

Opplag: 5 900

15 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Gruppen AS

Grafisk design: Mike Mills

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

Skriver Tidende om Torgersen-saken? Er redaktøren teit? Jeg synes jeg hører det.

Saken er at saken ikke faller til ro. Det har den aldri gjort. Hva det skyldes vet vi faktisk ikke. Det er mange som mener at det skyldes at feil mann er dømt. Er det slik, er det ikke noe rart at hverken han som er dømt eller de som jobber med saken på hans side får fred.

Saken er under behandling. Gjenopptakelseskommisjonen skal ta stilling til den nok en gang, om ikke så lenge. Dermed skulle vi kanskje ikke ha omtalt den nå. Det vet vi. Og det er antagelig ikke formildende at så mange andre medier gjør det. Det får stå sin prøve.

Saken er nemlig den at saken kanskje interesserer en del av våre lesere spesielt, i og med bittbeviset, som var med på å felle Torgersen i sin tid. Det er svært delte meninger blant sakkyndige om hvilken betydning en bør tillegge bittbevis generelt, og bittbeviset i denne saken spesielt. Noen mener en bør se helt bort fra det, mens andre fortsatt fester lit til det. Hva som skjer med det ved en eventuell ny rettsbehandling er det ingen som vet. Dermed er det fortsatt grunn til å gi bittbeviset oppmerksomhet. Og nå er det blitt sett på med nye øyne. Av en ikke-odontolog. Kanskje det har noe for seg?

Det er også grunn til å legge merke til det som sies om bittbevis mer generelt. I USA, for eksempel, sier den nasjonale uavhengige organisasjonen The Innocent Project, som særlig arbeider med å anvende DNA-bevis i den hensikt å få frikjent feilaktig dømte fanger, og som i fjor fikk frikjent 27 tidligere straffedømte som hadde sonet til sammen 421 år for forbrytelser de ikke hadde begått, dette om anvendelsen av bittbevis:

«Bite mark analysis is particularly troubling because of the almost complete absence of validated rules, regulations, or processes for accreditation that establish standards for experts or the testimony they provide. Unlike other areas of forensic analysis, forensic dentists are generally self-employed rather than employees of an accredited lab and hence they can avoid even that layer of oversight. More-

over, no government entity has ever reviewed the validity of bite mark evidence. Bite mark analysis has never passed through the rigorous scientific examination that is common to most normal sciences, according to the 2002 book *Modern Scientific Evidence: The Law and Science of Expert Testimony.*»

Videre sier de: «Much forensic odontology work involves comparing dental records to well-preserved teeth of people who died in fires or other tragedies – but comparing an accused person's teeth to marks on a victim's body is far more subjective, and far more prone to error. As noted in *Modern Scientific Evidence*, «The rate of error in bite mark identification, particularly the rate of false positive errors, appears to be quite high.» In fact, only three studies have examined the reliability of bite mark analysis. All three show serious problems. One showed an error rate – a rate of false identifications – as high as 91 per cent. Another (conducted by the American Board of Forensic Odontology) found a 63,5 per cent rate of false identifications, and the third showed an error rate of 11,9 per cent to 22 per cent of false identifications among forensic odontologists and noted that the poor performance is cause for concern because it has very serious implications for the accused, the discipline, and society.»

En dom bygger som oftest på en helhetsvurdering av sakens fakta. Hva hvis ett eller flere ledd i vurderingen i ettertid viser seg å være feil? Og hva hvis bittbeviset i Torgersen-saken er et slikt ledd?

Bør ny kunnskap og nye metoder få konsekvenser for avsagte straffedommer, eventuelt hvilke konsekvenser?

Har vi fått ny kunnskap om rettsodontologisk praksis? Vil det komme opp flere gamle saker her i landet, der rettsodontologenes arbeid blir trukket i tvil? Og hva vil skje med rettsodontologisk praksis i tiden fremover?

Ellen Beate Dyvi